

ಗಾಂಧಿಯ ಹತ್ಯೆಯ ನಂತರದ ದೃಶ್ಯ, ಅಂತಿಮ ಮೆರವಣಿಗೆ. ಪ್ರಾಯಶಃ ಚಿತ್ರಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಹ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡಿರುವ ದೃಶ್ಯ ಇದು. ಸಹಕಲಾವಿದರ ಸಂಖ್ಯೆ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಎಂಬುದು ಒಂದು ದಾಖಲೆ!

ರಿಚರ್ಡ್ ಆಟನ್‌ಬರೋನ 'ಗಾಂಧಿ' ಚಿತ್ರದ ಒಂದು ದೃಶ್ಯ

ಹೋಗುವುದು ಬೇಡ. ಚಿತ್ರಗ್ರಹಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಹರಿಸೋಣ.

ಗಾಂಧಿಯ ಬದುಕನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಒಂದು ಚಿತ್ರಕಥೆ ಬರೆಯುವುದು ಎಷ್ಟು ಸುಲಭವೋ ಅಷ್ಟೇ ಕ್ಲಿಷ್ಟ. ಸುಲಭ ಹೇಗೆ ಅಂದರೆ, ಗಾಂಧಿ ಕಥೆಗೆ ಬೇಕಾದ ವಸ್ತು-ವಿಷಯ ಹೇರಳವಾಗಿ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಮೇಲಾಗಿ, ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರೇ 'ನನ್ನ ಸತ್ಯಾನ್ವೇಷಣೆ' ಅನ್ನುವ ಆತ್ಮಕಥೆ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟ ಕುರಿತ ಅನೇಕ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯವರು ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲವೂ ನಮ್ಮ ಕೈಯಳತೆಯಲ್ಲೇ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ, ನಿಜವಾದ ಸವಾಲು ಇರುವುದು ಅದನ್ನ ಕ್ರೋಡೀಕರಿಸಿ ಹೇಗೆ ನಿರೂಪಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಿನಿಮಾವನ್ನು ಸೀಮಿತ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಕಟ್ಟುವುದು ಅನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ.

ಹಾಗಾಗಿಯೇ ಆರಂಭದಲ್ಲಿಯೇ ಚಿತ್ರಕಥೆಗಾರ ನಿರೀಕ್ಷಣಾ ಜಾಮೀನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ:

No man's life can be encompassed in one telling.

There is no way to give each year its allotted weight, to include each event, each person who helped to shape a lifetime. What can be done is to be faithful in spirit to the record, and to try to find one's way to the heart of the man...

ಚಿತ್ರದ ಕಥೆ ಆರಂಭವಾಗುವುದು 1948, ಜನವರಿ 30ರಂದು; ನಾಥೂರಾಮ್ ಗೋಡ್ಸೆ ಬಿರ್ಲಾ ಭವನಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ. ಅದು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯ ಸಮಯ. ಪ್ರಮುಖರಲ್ಲ ನೆರೆದಿದ್ದಾರೆ. ದೆಹಲಿಯ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳ ಚಳಿಯಿಂದ ರಕ್ತಣೆ ಪಡೆಯಲು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಶಾಲು, ಕೋಟು, ಇತ್ಯಾದಿ

ದಪ್ಪ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದರೆ ಗೋಡೆ, ಮಾತ್ರ ಪಠಾಣ ಶೈಲಿಯ ತೆಳು ಅಂಗಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಅವನು ಕ್ಯಾಮೆರಾಗೆ ಬೆನ್ನು ಹಾಕಿ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಗಾಂಧಿಯ ಬಳಿಗೆ ನಡೆದು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಅವನ ಬೆನ್ನಹುರಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿದಿರಬಹುದಾದ ಬೆವರು ಅಂಗಿಯನ್ನು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಒದ್ದೆ ಮಾಡಿದೆ. ಕೊಲೆಗಾರನ ಕಾರಿಣ್ಯ ಮುಖದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಮನದೊಳಗೆ ಆತಂಕ ಅಥವಾ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥ ಭಾವನೆಯ ಸೂಚನೆ ಇದು. ಅಂತ್ಯದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಗಾಂಧಿ ಗುಂಡೇಟಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಗಾಂಧಿಯ ಹತ್ಯೆಯ ನಂತರದ ದೃಶ್ಯ, ಅಂತಿಮ ಮೆರವಣಿಗೆ. ಪ್ರಾಯಶಃ ಚಿತ್ರಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಹ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡಿರುವ ದೃಶ್ಯ ಇದು. ಸಹಕಲಾವಿದರ ಸಂಖ್ಯೆ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಎಂಬುದು ಒಂದು ದಾಖಲೆ! ಅಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಸಂಭಾಳಿಸುವುದು ಸುಲಭದ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಅಷ್ಟು ಜನ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಗಂಭೀರವಾಗಿರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆಟನ್‌ಬರೋ ದ್ವನಿವರ್ಧಕದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದು ಒಂದೇ ಮಾತು. 'ಎಲ್ಲರೂ ಕೇಳಿ. ಗಾಂಧಿ ಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ! ನಿಮಗಿಲ್ಲಾ ದುಃಖವಾಗಿದೆ.' ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಅಷ್ಟು ಜನ ಗಂಭೀರವಾದರಂತೆ. ತಾವು ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದೇವೆ ಎಂಬಂತೆ ವರ್ತಿಸಿದರಂತೆ. ಹತ್ತೊಂಬತ್ತು ಕ್ಯಾಮೆರಾಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಆ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಚಿತ್ರೀಕರಿಸಲಾಯಿತಂತೆ.

ಗಾಂಧಿಯ ಅಂತಿಮಯಾತ್ರೆಯ ವಾಹನದ ಚಲನೆಯಿಂದ ಓಡುತ್ತಿರುವ ರೈಲಿನ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಒಂದೆಡೆ

ಅಂತಿಮ ಯಾತ್ರೆ, ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಬದುಕಿನ ಯಾತ್ರೆ! ಎರಡರ ಸಮೀಕರಣವನ್ನೂ ಈ ದೃಶ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ಹೇಳಿರುವುದು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ರೈಲಿನ ಮೊದಲ ತರಗತಿಯ ಬೋಗಿಯಲ್ಲಿ ಯುವ ಎಂ.ಕೆ. ಗಾಂಧಿ ಕುಳಿತು ಪುಸ್ತಕವೊಂದನ್ನು ಓದುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಆ ಪುಸ್ತಕದ ಹೆಸರು: The Kingdom of God is Within You, ಟಾಲ್‌ಸ್ಟಾಯ್ ಅವರ ಕೃತಿ ಅದು. ಹಾಸಿಗೆ, ಹೊದಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿಸುತ್ತಿರುವ ಪೋರ್ಟರ್‌ನೊಂದಿಗೆ ಮೋಹನದಾಸ ಆಡುವ ಮೊದಲ ಮಾತು:

'ನೀನು ನರಕದ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತೀಯೆ?' ಏನು ಉತ್ತರಿಸಬೇಕೆಂದು ತೋಚದ ಪೋರ್ಟರ್ ಗೆಲಿಬಿಲಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಮೋಹನದಾಸನೇ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಾ, 'ಆದ್ರೆ, ನಾನು ಯೋಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. (ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಪುಸ್ತಕ ತೋರಿಸಿ) ಇಲ್ಲಿ ಬರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಮತ್ತು ಅವನು ಏನ್ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ ಅಂದ್ರೆ...'

ಇವು ಆ ದೃಶ್ಯಕ್ಕೆ ಅಪ್ರಾಸಂಗಿಕ ಮಾತುಗಳು. ಆದರೆ ಇಡೀ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ನೋಡಿದ ಮೇಲೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಮಾತುಗಳು ಮುಂದಿನ ಪ್ರಕರಣಕ್ಕೆ ಬರೆದ ಮುನ್ನುಡಿ ಎಂದು! ಯಾಕೆಂದರೆ, ನಂತರ ರೈಲ್ವೆ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಟರ್ ಬಂದು ಗಾಂಧಿಯನ್ನು ಫಸ್ಟ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಕಂಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಿಂದ ಆಚೆ ದೂಕಿ ನರಕದರ್ಶನ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಮಾತುಗಳು ದ್ವನಿಪೂರ್ಣವಾಗಿರಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಇದೊಂದು ಉತ್ತಮ ಉದಾಹರಣೆ.

ಮುಂದಿನ ದೃಶ್ಯ ಬೆಕರ್ ಎನ್ನುವವರ ಮನೆಯ ಹಾಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬೆಕರ್, ಖಾನ್ ಮತ್ತು ಮತ್ತಿಬ್ಬರು ಭಾರತೀಯರು ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ದಕ್ಷಿಣ ಆಫ್ರಿಕನ್ನರ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದೃಶ್ಯದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕುಳಿತಿದ್ದು, ಬೆಕರ್ ಮಾತ್ರ ನಿಂತು

ಗಾಂಧಿ ಚಲನಚಿತ್ರ ವೀಕ್ಷಣೆಗೆ <https://bit.ly/3o5eilE> ಕೊಂಡಿ/ಕ್ಯೂಆರ್ ಕೋಡ್ ಸ್ಯಾನ್ ಮಾಡಿ.